

**Ministerieel besluit houdende een voorlopig
onteigeningsbesluit voor de onteigening voor het algemeen
nut in het kader van de herinrichting van het kruispunt N79
Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan
en Heukelommerweg te Riemst**

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, artikel 6, 1°, artikel 7 en artikel 10, gewijzigd bij het decreet van 16 oktober 2020.
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 7°.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 31 maart 2023.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

A. Aanduiding van de onteigenende instantie

De Vlaamse Regering is bevoegd om tot onteigening over te gaan overeenkomstig artikel 6, 1° van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

In het licht van de doelstellingen kan de Vlaamse Regering ter realisatie van het project "herinrichting kruispunt N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg te Riemst (Vroenhoven)" (hierna "het project") derhalve optreden als onteigenende instantie.

B. De rechtsgrond van de onteigening

De Vlaamse Regering kan tot onteigening overgaan in de gevallen waarin ze oordeelt dat de onteigening noodzakelijk is voor de uitwerking van de infrastructuur of het beleid met betrekking tot gemeenschaps- en gewestelijke aangelegenheden overeenkomstig artikel 7, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017;

Uit onderhavig besluit en uit de bijlagen bij dit besluit blijkt dat de beoogde onteigening kadert binnen de gewestelijke aangelegenheden. Deze heeft immers betrekking op een project inzake gewestelijke infrastructuur, namelijk het kruispunt van de N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg te Riemst.

C. Omschrijving van de te onteigenen goederen:

De te onteigenen onroerende goederen zijn met een gele tint aangeduid op het hierbij behorende ondertekende onteigeningsplan met nr. 1M3D8G G 034697 00 samen te lezen met de tabel met innemingen zoals ook op het onteigeningsplan wordt weergegeven.

D. Onteigeningsnoodzaak

(1) Noodzaak van het onteigeningsdoel

De onteigening streeft de verwerving na van onroerende goederen gelegen op het grondgebied van de gemeente Riemst waarbij de onteigening de realisatie van het project mogelijk moet maken.

De huidige verkeerssituatie is bijzonder gevaarlijk voor de fietsers langsheen de N79 Maastrichtersteenweg en de oversteek bewegingen voor fietsers ter hoogte van het lange kruispunt N78 Burgemeester Marresbaan met de N79 Maastrichtersteenweg en de Heukelommerweg. De fietser bevindt zich langdurig in een gevaarlijke situatie en dat bij een snelheidsregime van 70 km/h. Voor de kruising van de gewestweg is er voor fietsers in de huidige situatie namelijk geen oversteekplaats voorzien en ze dienen onbeveiligd 2 wegvakken en een linksafslagstrook over te steken.

Door het bestaande kruispunt N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg om te vormen tot een kruispunt met verhoogde fietspaden en verkorte fietsoversteken, met toevoeging van een aantal essentiële elementen zal de verkeersveiligheid en de oversteekbaarheid ter hoogte van het kruispunt verbeterd worden door de aanleg van: fietsoversteken, nieuwe en conforme bushalte(haven)s en een verhoogde middenberm. Tevens wordt er een veilige voetgangersoversteek voorzien ter hoogte van een nieuwe parking die vernieuwd wordt omwille van de meerdere handelszaken in de directe nabijheid van het kruispunt van de N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg. Over de volledige afstand van het kruispunt wordt, ter verbetering van de verkeersveiligheid en de oversteekbaarheid, plaatselijk de snelheid verlaagd naar 50 km/u.

Met de realisatie van het project wordt een duurzame en veilige omgeving voor alle verkeersdeelnemers nagestreefd.

Voor de herinrichting van het kruispunt N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg tot een kruispunt met verhoogde fietspaden, verkorte fietsoversteken, bushalteshavens, verhoogde middenberm en een parking is er de nodige ruimte nodig. De inname van gronden moet het mogelijk maken om dit alles te kunnen realiseren.

De voorgenomen herinrichting van de infrastructuur in dit project wordt omschreven in de projectnota, die als bijlage wordt gevoegd. De voorgenomen herinrichting bestaat uit:

- de aanleg van verhoogde fietspaden
- het aanleggen van fietsoversteken op de N79 en N78;
- de aanleg van nieuwe bushalte(havens);
- de aanleg van een verhoogde middenberm;
- parking;
- de aanleg van een dubbelrichtingsfietspad op de N78 aan de oostkant;
- plaatselijke verlaging van de snelheid van 70 km/u naar 50 km/u.

Door deze herinrichting wordt een betere verkeersveiligheid en oversteekbaarheid nagestreefd.

(2) Noodzaak van de onteigening als middel

Het onteigeningsdoel, zoals hierboven omschreven, kan slechts worden bereikt middels onteigening.

Er bestaat, onverminderd de mogelijkheid tot minnelijke verwerving, redelijkerwijze geen alternatief voor het gebruik van de onteigeningsdwang. Het aannemen van onderhavig besluit staat toekomstige minnelijke onderhandelingen en een minnelijke verwerving niet in de weg, maar is onder meer nodig om de onderhandelingstermijn te doen aanvatten.

Binnen het projectgebied moeten verschillende onroerende goederen strikt noodzakelijk in volle eigendom worden verworven omdat:

- het aanleggen, beheren en onderhouden van infrastructuur behoort tot de basistaken van de overheid. Een zo eenduidig mogelijke grondpositie kan en moet de goede uitoefening van de publieke beheerstaken omtrent deze infrastructuur waarborgen.
- een integrale en geïntegreerde realisatie, aanleg en onderhoud van de infrastructuur mogelijk moet zijn.
- een coherent en doelmatig beheer en beleid omtrent infrastructuur noodzakelijk is. Van de desbetreffende weginfrastructuur dient onder alle omstandigheden een veilig en doelmatig gebruik te kunnen worden gemaakt. Dit kan enkel indien de wegbeheerder zelf kan instaan voor het beheer ervan.
- nutsvoorzieningen in de ondergrond van de gewestweg moeten worden aangelegd. Hierdoor is een private eigendomssituatie van de wegbedding niet aangewezen.

Elk verzoek tot zelfrealisatie is conform artikel 24, § 4 van het Vlaams Onteigeningsdecreet in ieder geval uitgesloten voor weginfrastructuur en de daarmee onlosmakelijk samenhangende ingrepen.

(3) Noodzaak voor wat betreft het voorwerp van de onteigening

In dit besluit, in het onteigeningsplan en in de projectnota wordt aangeduid welke onroerende goederen het voorwerp zijn van de onteigening en noodzakelijk in volle eigendom dienen te worden verworven om de doelstelling van algemeen nut te kunnen realiseren.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project, zoals omschreven in de projectnota als bijlage bij dit besluit, is als meest positief naar voren gekomen om de onteigeningsdoelstelling zo adequaat mogelijk te kunnen realiseren en daarbij de innemingen zo beperkt mogelijk te houden.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project kan niet worden gerealiseerd binnen het bestaande openbaar domein.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project werd gekozen op basis van de overwegingen zoals hierboven omschreven, samen te lezen met de projectnota onteigeningen en de projectnota PSG d.d. 19.04.2021, inclusief de verslagen van de projectstuurgroep, toegevoegd als bijlage bij de projectnota onteigeningen.

E. Het onteigeningsdoel is van algemeen nut

Hierboven werd reeds uiteengezet dat het project als onteigeningsdoel heeft om het bestaande kruispunt om te vormen tot een kruispunt met verhoogde fietspaden en verkorte fietsoversteken. Er zullen een aantal elementen worden toegevoegd zoals: fietsoversteken op de N79 en N78, nieuwe bushaltes- en bushaltehavens, een verhoogde middenberm en een parking.

Omwille van de meerdere handelszaken in de directe nabijheid van het kruispunt van de N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg wordt, ter verbetering van de verkeersveiligheid en de oversteekbaarheid, er plaatselijk de snelheid verlaagd naar 50 km/u.

Het project maakt de realisatie van een doelstelling van algemeen nut mogelijk door:

- het verhogen van de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers en in het bijzonder de fietsers door het veiliger maken van het kruispunt zodat de oversteekbewegingen veiliger kunnen gebeuren.
- de realisatie van nieuwe en conforme bushalte(haven)s, een verhoogde middenberm en veilige fietspaden draagt bij tot een beter rijcomfort voor de fietser. Ook door aanpassingen of maatregelen te treffen ter hoogte van de rijweg zal leiden tot een verbetering van de openbare weginfrastructuur die uiteindelijk ten goede komt van alle weggebruikers.
- het duurzaam waterbeheer door middel van aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel.

Omdat de werken kaderen binnen de weginfrastructuur is het in het algemeen belang dat de overheid deze ook zelf ontwikkelt. De realisatie van voornoemde infrastructuurwerken behoort tot de basistaken van de overheid.

F. Onderhandelingen en minnelijke onderhandelingstermijn

De Vlaamse regering zal als onteigenende instantie onderhandelingen voeren met al de te onteigenen partijen met als doel een minnelijke verwerving overeen te komen.

De minnelijke onderhandelingstermijn wordt geraamd op 1 jaar. Deze termijn is redelijk gelet op het voornemen om via volwaardige onderhandelingen te komen tot een minnelijke verwerving en aangezien deze termijn werd bepaald in functie van de volgende concrete elementen van het project: het gaat over 14 innemingen.

De minnelijke onderhandelingstermijn zal conform artikel 15 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 aanvangen op de derde dag na de postdatum van de beveiligde zending waarmee de te onteigenen op de hoogte worden gesteld van deze minnelijke onderhandelingstermijn.

G. Bijlagen bij het voorlopig onteigeningsbesluit

De hieronder vermelde bijlagen worden gevoegd bij onderhavig besluit en maken hier integraal deel van uit.

1. Het onteigeningsplan 1M3D8G G 034697 00, opgemaakt overeenkomstig artikel 11 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
2. De projectnota, opgesteld overeenkomstig artikel 12 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

H. Conclusie:

Uit al het bovenstaande blijkt dat de onteigening aldus noodzakelijk is en het algemeen belang dient. Het onteigeningsdoel kan niet worden gerealiseerd indien niet alle innemingen in volle eigendom verworven zijn.

Het onteigeningsdoel kadert verder binnen de gewestelijke aangelegenheden en binnen het gewestelijke belang dat het Vlaamse Gewest dient ten uitvoer te leggen en te beheren.

Om deze redenen is de verwerving van de (nog) niet minnelijk verworven onroerende goederen noodzakelijk en dringt de onteigening door de Vlaamse Regering zich op van de onroerende goederen zoals afgebeeld op het onteigeningsplan en aldaar nader omschreven in de onteigeningstabel.

Gelet op alle akten en overwegingen samengenomen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN
BESLUIT:

Artikel 1. Voor de herinrichting van het kruispunt N79 Maastrichtersteenweg met de N78 Burgemeester Marresbaan en de Heukelommerweg, in het algemeen belang, worden de onroerende goederen, omschreven en in het geel aangeduid op het onteigeningsplan met nummer 1M3D8G G 034697 00 die worden gevoegd als bijlage 1 bij dit besluit, op het grondgebied van de gemeente Riemst onteigend door de Vlaamse Regering ten verzoeken van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen mobiliteitsbeleid, voor de weginfrastructuur en het wegenbeleid onder wiens hiërarchisch gezag ressorteert en voor wie optreedt het Agentschap Wegen en Verkeer.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Agentschap Wegen en Verkeer: het agentschap dat is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Wegen en Verkeer.

Art. 2. Dit voorlopig onteigeningsbesluit, dat werd opgesteld in overeenstemming met artikel 10 van het Decreet betreffende onteigening van algemeen nut van 24 februari 2017, wordt goedgekeurd.

Art. 3. Conform artikel 10, §2, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt aan dit voorlopig onteigeningsbesluit in bijlage 1 en 2 het onteigeningsplan en de projectnota gevoegd.

Het onteigeningsplan en de projectnota die werden opgesteld overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van het Decreet betreffende onteigening van algemeen nut van 24 februari 2017 en die integraal deel uitmaken van het onteigeningsbesluit, worden goedgekeurd.

Art. 4. Over het voorlopig onteigeningsbesluit zal door het Agentschap Wegen en Verkeer een openbaar onderzoek worden georganiseerd in overeenstemming met de artikelen 17 e.v. van het Decreet betreffende onteigening van algemeen nut van 24 februari 2017.

Art. 5. De minnelijke onderhandelingstermijn, vermeld in artikel 10, §1, 6°, van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, wordt geraamd op 1 jaar.

Brussel,

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS